

ZPRAVODAJ

č. 110

*Vánoce jak od Lady, pod stromeček poklady.
V Novém roce krásné žití, hvězda štěstí ať Vám svítí.*

Ilustrace: Josef Lada 53.

LEDEN 2008

Vychází 3 x ročně

Ediční rada Zpravodaje: přátelé Vladislava Neterdová (odp. redaktorka), Dana Velebová, Jitka Knížková a Soňa Neumannová

Kresby: Převzato z veřejných zdrojů

Tisk: Zdeněk Misík

Internet: www.zahradkari.cz/hortiklub

Proměny české krajiny v malém zamyšlení na úvod

Vážený přítelé, navazuji na tomto místě na vyznání české krajiny od Soni Neumannové. Bylo hřejivé a poetické. Jenom mi dělá starost, zda nás i v budoucnu bude obklopotvat stejně líbezná a malebná krajina, jak ji máme mnozí v paměti ze své zkušenosti, z literatury, eventuálně z pláten klasiků české krajinomalby a Ladových obrázků. Jistě sami cítíte, že mnohé z toho je skutečně už pryč a my se musíme opravdu hodně rychle vzpamatovat z tohoto krásného snění.

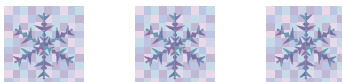
Na našich setkáních konstatujeme rychlou proměnu zemědělské krajiny v souvislosti s omezením výběru plodin na našich polích, a tak zjara převládá zářivá žlutá řepky olejky, mnohé kvalitní půdy mizí díky komerčním záměrům a padly za obět' přehuštěné síti čerpacích stanic pohonných hmot, rozbujelejším obchodním centřům, logistickým a průmyslovým zónám, či překotné výstavbě satelitních sídel a zahuštění komunikační sítě. Přijíždíte třeba do Benátek nad Jizerou a v pohledu na městečko v údolí a panorama kopců vás do očí praští neúměrná velikost budované obří haly, kvůli které už nikdy toto městečko nevidíte v malebné harmonii horské přírody. Je určitě i smutný pohled na pustá místa tam, kde nás odnepaměti těšila krása vzrostlého stromořadí, či majestátné velikány, které padly za obět' panickému kácení stromů po větrných kalamitách. Umíme vždy uvážlivě hospodařit?

A malý detail z Německa, jedete kilometry po dálnicích a pumpy nikde, jen decentně umístěná odpočívadla a po značném putování motoresty v parkově upravené zeleni. Tady kupodivu krajina nenese takovou zátěž, jako u nás! Pravda mají tu i rozlehlé větrné farmy, ale zase je zasadili do krajiny tam, kde pro určitou fádnot a otevřenost prostoru větry opravdu dují a oko se nemá o co zachytit, takže jsou opět jaksi v harmonii s okolím. To ovšem neplatí u většiny podnikatelských záměrů s větrníky u nás. Zájem o jejich budování je v současnosti dvojnásobně větší, než jsou i tak přemrštěné plány vlády. Důvod, přidělování dotací z EU na financování rozvoje alternativních energií. A tak chce štěstí zkusit kdekterý podnikatelský subjekt a hájí se potřebou budování alternativních zdrojů elektrické energie, aniž by zvažoval skutečný energetický přínos, a zejména zásah do charakteru české krajiny.

A co na to všechno česká krajina? Marně čeká na harmonická a uvážlivá rozhodnutí katastrálního úřadu, obecních úřadů, pozemkového fondu, vodohospodářů, správců komunikací a správců elektrických sítí... Omlouvám se, že jako laik neuvádím plné oficiální názvy, ale i tak je zřejmé, že česká krajina nemá svého rytíře, který by jí oddaně sloužil a bránil její zájmy. Je potom trochu zázrak, že najdeme i příkladné projekty revitalizace krajiny po záplavách, či těžební činnosti a že jsou i příkladná řešení, jak nás s nimi seznámil na své přednášce přítel Mirek Ezechel během prvního letošního setkání Hortiklubu. A jsou tu i fondy EU na rozvoj a udržení krajiny, co o nich vlastně víme?

Ano, přátelé, zahájili jsme naše pravidelné přednášky, a není to jenom ta moje zahrada, co mě zajímá a proč jsem členem Hortiklubu. Spojuje nás i vztah k přírodě vůbec, k místu, kde žijeme, a k zemi, kde máme své kořeny. Jistě i náš ušlechtilý zájem může přispět k udržení těchto hodnot. Ať nám naše pravidelná setkání přináší co nejvíce uspokojení, povzbuzení a optimismu. Jako správní zahradníci přece víme, že založit a vypěstovat sad je sice namáhavé, ale také, že trpělivost růže přináší.

Vladislava Neterdová/

Půdopokryvné rostliny - náhrada trávníku

/2. část/

Rostliny na stinná stanoviště

Stínomilné rostliny snášející trvalé přistínění či úplný stín, především pod vyšším dřevitým porostem, podél zdí, budov a teras, pod pergolami apod. Mnohým se dobře daří ve vlhčí humusovité půdě, jiné snesou i suché prostředí např. pod jehličnatými stromy. Jsou většinou používány jako náhrada trávníku pod řídkší stromy a keře, kde se trávníku nedaří.

Ajuga reptans - Zběhovec plazivý

U nás domácí, 10 - 15 cm vysoká, silně odnožující, výběžkatá trvalka rostoucí na vlhkých stanovištích. Kvete v V-VIII modravými květy. Z okrasného hlediska mají význam i barevné kultivary.

- '**Alba**' - bíle kvetoucí
- '**Atropurpureum**' - list je zbarvený červenohnědě
- '**Multicolor**' - s červeno-hnědožlutě skvrnitými listy

Množí se snadno dělením trsů nebo řízkováním plazivých výhonků.

Je vhodná na slunce i do polostínu, jako půdopokryvná rostlina na menší plochy do vlhkých až zamokřených stanovišť.

Anemone nemorosa - Sasanka hajní

U nás domácí, obecně rozšířená, oddenkatá, 10 - 15 cm vysoká, stínomilná trvalka s okrasným listem. Kvete bíle, poměrně krátce v IV., výraznější květy má plnokvětá forma 'Flore Pleno'. Množí se snadno dělením trsů.

Snáší polostinná až stinná stanoviště s vlhčí kyprou na humus bohatou půdou. Je vhodná především jako podrost pod keře, kde nevádí, že během léta zatahuje.

***Anemone ranunculoides* – Sasanka pryskyřníkovitá**

U nás domácí trvalka, vzrůstem i použitím velmi podobná předešlému druhu, jen květenství je zbarveno výrazně sírožlutě a snáší větší stín.

- **var. *florepleno* - plnokvětá varieta.**

***Arabis procurrens* - Huseník výběžkatý**

Hustá, kobercovitá, výběžkatě se rozrůstající, 10 - 25 cm vysoká trvalka. Rychle se rozrůstá a dokonale pokrývá půdu. Kveté v IV drobnými kvítky bílé barvy. Snadno se množí dělením trsů.

Snáší polostinné stanoviště, s dobrou půdou, ale daří se jí i na slunci. Je vhodná pro půdní pokrýv větších ploch, dokonale pokrývá i členitý terén.

***Asarum europaeum* - Kopytník evropský**

Stálezelená, oddenkatá, řídce olistěná, stínomilná, u nás domácí, velmi vitální trvalka. Dorůstá výšky 5 - 10 cm, kvete nenápadně modrofialovými květy v III-V.

Množí se především dělením trsů.

Je velmi nenáročná, snáší polostinné až stinné stanoviště, lépe prospívá ve vlhčích podmínkách. Hodí se především jako podrost pod keře v přírodních zahradách. Roste poměrně pomalu a trvá delší dobu než zapojí porost.

***Bergenia cordifolia* - Bergénie srdčitá**

Robustní, sytě zelená, rozrůstavá, 30 - 40 cm vysoká trvalka s velkými okrouhlými listy. Kveté výrazně v III-IV shluky růžových květů. Množí se snadno dělením, řízkováním oddenků i výsevem.

Je dosti nenáročná a otužilá, snáší slunná i stinná stanoviště se středně vlhkou až sušší půdou. Jako náhrada trávníku se pro své velké listy uplatní spíš na velkých plochách, nebo jako podrost pod řidší stromy a keře.

***Corydalis cava* - Dymnivka dutá**

U nás domácí, 15 - 30 cm vysoká, trvalka s dutými hlízami, vytvářející souvislé porosty. Kveté v III-IV v barvě od bílé přes růžovou až po fialovou. Množí se nejlépe semenem, sama se snadno vysemeňuje. Snáší stinná stanoviště s vlhčí, kyprou na humus bohatou půdou. Je vhodná především jako podrost pod keře, kde nevádí, že během léta zatahuje.

***Epimedium pinnatum, grandiflorum, x rubrum* - Škornice**

Nižší, vytrvalé, kobercovité, 15 - 30 cm vysoké rostliny s dlouze řapíkatými 2 x trojčetnými listy srdčitého tvaru. Na zimu se listy zbarvují výrazně do bronzova nebo červena a vytrvávají na rostlině většinou přes celou zimu. V období květu (III. - V.) odumírají a ztrácejí se pod kobercem drobných hvězdičkovitých kvítků v barvách od bílé přes sv. žlutou, růžovou, červenou až k fialové (*grandiflorum* - mnoho kultivarů).

S odkvětem se porost zapojuje novým olistěním sytě zelené barvy. Nejlépe se jí daří v polostínu pod stromy s řídkou korunou, ale snese i výsluní, pokud je

půda vlhčí a humózní. Je vhodná, jako náhrada trávníku pod stromy a keře i na větší volné plochy.

***Fragaria vesca* - Jahodník obecný**

Vytrvalá 15 - 20 cm vysoká, u nás domácí rostlina rozrůstající se šlahouny a vytvářející středně husté až husté porosty. Prospívá dobře v polostinných vlhčích a chladnějších podmínkách. Je vhodná jako podrost pod keře a stromy. Kvete v V-VIII drobnými bílými kvítky a v dobrých podmínkách plodí. Množí se snadno dělením trsů a šlahouny.

Pro použití v zahradě je vhodnější **var. semperflorens** - tzv. **měsíční jahoda**, která snáší i středně osluněné polohy, ale vyžaduje vlhčí výživnější půdu, pak plodí intenzivně až do zámrazu. V současné době je povolena odrůda '**Rujana**'.

***Hedera helix* - Břečťan popínavý**

U nás již tradiční, stálezelená popínavá a půdopokryvná dřevina s tmavězelenými, středně velkými laločnatými listy, střídavě vyrůstajícími z dřevitých liánovitých výhonů, opatřených přísavnými kořínky. Na zemi vytváří nízké porosty, snadno šplhá na kmeny stromů, pergoly, zídky až do výšky 20 m. Kvete nenápadně. Má řadu kultivarů s listy různé velikosti, barvy a kresby, barevné kultivary jsou ale choulostivější.

- 'Maculata' bělavě žlutopestý kultivar
- 'Cavendishii' bíle lemované listy
- 'Aureovariegata' žlutě zbarvená žilnatina až žluto pestrá
- 'Hector' výrazně žlutozelené zbarvení celých listů.
- 'Atropurpurea' purpurově zbarvené listy, především žilnatina

Je velmi nenáročná, snáší stinná stanoviště až úplný stín se středně vlhkou až vlhčí půdou a dobře snáší i znečištění exhaláty. Hodí se jako půdopokryvná rostlina na větší plochy i jako doplněk do trvalkových záhonů.

***Hedera colchica* - Břečťan kavkazský**

Vzhledem je podobný předchozímu druhu, ale má větší vzrůst a velké dekorativní listy. Hodí se do teplejších chráněných stanovišť, neboť je méně otužilý. Na esteticky významná místa lze použít kultivar 'Dentata Variegata' se žlutě mramorovaným listem.

***Hepatica triloba* syn. *nobilis* - Jaterník podléška**

Řídce kobercovitá, naše domácí, 10 - 15 cm vysoká trvalka s ozdobnými trojlaločnými listy, které často přezimují. Kvete výrazně v III. modrými květy. Množí se snadno dělením trsů i výsevem, na vhodných stanovištích se rozmnožuje samovýsevem. Pěstují se i barevné kultivary:

- '**Alba**' - kvete bíle
- '**Rosea**' - kvete světle růžovými květy

Snáší polostinná vlhčí stanoviště, je vhodná jako náhrada trávníku pod řídkší keře a stromy.

***Hypericum calycinum* - Třezalka kalíškatá**

Stálezelená, středně vzrůstná, polodřevitá, dobře odnožující teplomilná trvalka vytvářející souvislé 20 - 30 cm vysoké porosty. Kvete v VI-VII 4 - 6 cm velkými, ozdobnými, zlatě žlutými květy s nápadně dlouhými tyčinkami. Množí se řízkováním nebo dělením trsů.

Je nenáročná, snáší slunná až polostinná sušší stanoviště s dobrou půdou. Na jaře je vhodné porost nízko posekat. Často je používána především jako estetická náhrada trávníků nebo součást trvalkových záhonů.

***Lamium galeobdolon* - Hluchavka žlutá**

Poléhavá, hustěji kobercovitá, silně odnožující, 20 - 30 cm vysoká trvalka s ozdobnými, stříbřitě panašovanými lisy. Na zimu zatahuje a zjara obráží z pozemních oddenků, kvete v V-IX nenápadnými světle žlutými květy. Množí se snadno dělením trsů a oddělováním zakořenělých výhonků.

Je nenáročná, dobře snáší stinná stanoviště, ale při vyšší vlhkosti půdy roste dobře i na slunci. Je vhodná i jako estetická náhrada trávniku na větší plochy a pod řidší stromy a keře. V dobrých podmínkách je značně invazivní.

***Lysimachia nummularia* - Vrbina penížková**

Plazivá, u nás domácí, ne příliš hustě kobercovitá, 3 - 5 cm vysoká trvalka s dlouhými šlahouny, ověšenými oválnými jasně zelenými listy. Kvete v V-VII nápadnými, asi 1 cm velkými sírově žlutými květy. Množí se snadno dělením šlahounů po celou dobu vegetace.

Daří se jí dobře v polostinných až stinných podmínkách s vlhčí půdou, snáší i zcela zamokřenou půdu. Planě roste v lesích a na vlhčích lukách. Je vhodná jako náhrada trávniku pod stromy a keře i na menší až středně velké plochy v přírodních partiích, hodí se i jako pokryv nad výsadby hlíznatých rostlin, protože koření velmi mělce. Na výživnější půdě je invazivní.

***Omphalodes verna* - Pupkovec jarní**

Velmi nízká, kobercovitá, jen 5 - 10 cm vysoká trvalka, vzhledem připomínající velkokvětou pomněnku. Kvete v III-V drobnými modrými kvítky s bílým očkem. Kultivar '**Alba**' kvete bíle. Množí se snadno dělením trsů nebo řízkováním.

Roste dobře na polostinných až stinných stanovištích s vlhkou půdou. Hodí se jako podrost pod dřeviny a na pokryv menších ploch kolem vody.

O. luciliae

Má podobné nároky a použití, kvete modře a vyhovuje jí na humus bohatší, kyselejší půda.

***Oxalis acetosella* - Šťavel kyselý**

Sytě zelená, oddenkovitě se rozrůstající, řidší, 7 - 15 cm vysoká, stínomilná u nás domácí trvalka, typická svými trojčetnými listy. Kvete IV-V, bílými

jednotlivými asi 1 cm velkými květy s růžovými žilkami. Pěstují se i barevné kultivary:

- **'Rosea'** - kvete růžově
- **'Sanguinea'** - kvete purpurově
- **'Coerulea'** - kvete modře.

Množí se snadno dělením trsů.

Daří se jí dobře ve stinných místech na vlhčí humózní půdě, v lesích vytváří souvislé porosty. Je vhodná jako podrost pod keře a stromy do volnějších přírodních zahrad, nebo její kultivary do vlhčích partií kolem vodních ploch a toků.

***Pachysandra procumbens* - Pachysandra**

Poléhavá, 20 - 30 cm vysoká hustě kobercovitá, dobře zapojující, plně mrazuvzdorná trvalka. Kvete III-V bílými, vonnými klasy květů. Listy jsou okrouhlé, výrazně žilnaté, které se na zimu zbarvují do bronzova. Množí se snadno řízkováním a dělením trsů.

Daří se jí v polostínu až stínu na vlhčích stanovištích. Je vhodná jako půdní pokryv i na větší plochy, je nenáročná na údržbu.

P. terminalis

Polokeřovitá trvalka vzhledem a použitím podobná předešlé, významná především kultivarem 'Green Carpet' - zakrslejší vzrůst a 'Variegata' - bílopestrá kombinace na listech.

***Pulmonaria picta* (saccharata) - Plicník skvrnitý**

Nižší, trsnatě rostoucí, až 25 cm vysoká trvalka s ozdobným, výrazně bíle tečkovaným listem po celou dobu vegetace. Pěstovaná odrůda **'Mrs. Moon'** má výrazněji vybarvené skvrny na listech. Kvete krátce zjara v III.-IV. růžovomodrými květy. Množí se snadno výsevem, často se rozmnožuje i samovýsevem.

Snáší stinná stanoviště, ale při dostatku vláhy roste dobře i na slunci. Je vhodná nejen jako náhrada trávníku do stínu, ale pro své estetické působení i jako výplň trvalkových záhonů. *Vinca minor* - Barvínek menší

Stálezelená, polodřevitá, 15 - 20 cm vysoká, plazivá, drobnolistá, tmavozelená trvalka. Kvete zjara v dubnu a květnu trubkovitými asi 1 - 2 cm velkými, bleděmodrými květy, kultivary kvetou v barvách od fialové přes růžovou do bílé jednoduše i plnými květy. Častěji pěstované jsou:

- **'Alba'** - kvete bíle
- **'Bowles Variety'** - kvete velkými svítivě modrými květy
- **'Rubra'** - kvete červenofialově

Rozrůstá se dlouhými plazivými výhony do okolí a chceme-li ji usměrnit v růstu, nemusíme je vždy stříhat, ale stačí je otočit zpět do porostu. Množí se snadno dělením i řízkováním.

Snáší polostinná až stinná, sušší stanoviště. Jde o významnou a často používanou půdopokryvnou rostlinu. Je vhodná jako podrost stromů i vyšších keřů. Hodí se i pro plošnou náhradu na větších plochách a jako výplň trvalkových záhonů.

***Vinca major* - Barvínek větší**

Charakterem růstu je velmi podobný častěji pěstovanému barvínkou menšímu, je však vyšší a méně otužilý, v tužších zimách na exponovaných nebo vlhkých místech, kde výhony nestačí vyžrát namrzá. Namrzlý porost se musí zjara hluboce seříznout, aby hustě obrazil. Kvete od května do září. Velice pěkný je kultivar 'Variegata' s bíle nebo žlutavě panašovaným okrajem listů (Obr.).

***Viola odorata* - Viola (fialka) vonná**

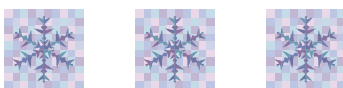
Naše domácí, nízce polštářovitá až kobercovitá 10-15 cm vysoká rostlina. Kvete III.-IV. vonnými fialovými květy a často remontuje v IX.-X. Je vhodná na pokrytí menších ploch, jako výplň do okrajů trvalkových záhonů, kolem cest. Snáší dobře stinná stanoviště pod keři a stromy, kde toleruje i sušší podmínky. Nejlépe roste na vlhčích stanovištích s humózní půdou, kde snese i slunce a bohatě kvete. Množí se snadno dělením trsů. Kromě fialové a modré barvy se pěstuje i několik barevných a velkokvětých kultivarů.

- 'Albiflora' - bílé květy
- 'Irish Elegance' krémově žluté velké květy
- 'Hedwig Bernock' - velké modrofialové květy
- 'Königin Charlotte' - velké tmavě fialové květy
- 'Red Charme' - červenopurpurové květy
- 'Sulphurea' - sytě žluté květy

Violku lze použít i k řezu a přirychlení, zvláště atraktivní jsou velkokvěté odrůdy.

/Ing. Miloš Kožešník/

Pozn. redakce: Půdopokryvné rostliny – náhrada trávníku vydal ČZS, nakladatelství KVĚT, jako vzorovou přednášku pro své členy, 2001

Proč vápníme zahradu

Ve většině našich zahrad patří k nezbytné péči o půdu také vápnění. Kyselou půdu, a to především pro vápnomilné rostliny, můžeme vápnit i v zimě.

Jak se pozná, jakou máme v zahradě vlastně půdu?

Kyselost půdy stanovíme pomocí reagenčních papírků. Pokud se ve výluhu půdy vodou v poměru jeden díl zeminy: dva a půl dílu vody zbarví červeně, je to půda silně kyselá. Žlutá barva značí slabě kyselou a zelená neutrální až

karbonátovou alkalickou půdu. Nebo karbonátová půda se po pokapání octem pokryje bublinkami oxidu uhlíku. Kyselost vyjadřujeme i hodnotami pH. Číslo od 3 do 7 značí kyselou půdu, od 7 do 10 karbonátovou neboli alkalickou.

Stačí jednorázové vápnění kyselé půdy?

Nestačí. Vápnění je třeba opakovat. V horách, kde je více srážek, se uhličitany vyplavují rychleji než v nížinách. Pro jejich značnou pohyblivost v půdě nemusíme při vápnění promíchat horní vrstvu a můžeme pouze rovnoměrně rozhodit vápenatý materiál na povrch. Vápnění opakujeme i dva nebo tři roky po sobě, abychom snížili dávky, které by půdu mohly převápnit.

Vápenaté materiály a hnojiva.

Zpravidla to jsou uhličitany vápníku, hořčíku a draslíku. V mletém vápenci převažuje uhličitán vápenatý, v sypkém dolomitu uhličitán hořečnatý a v popelu uhličitán draselný. Hlavním ukazatelem je množství účinné látky obsahu uhličitánů ve vápenatém materiálu. Nejnížší je v karbonátovém písku a nejvyšší v mletém vápenci.

Rozeznáváme živinové, neutralizační a strukturované vápnění kyselé půdy.

Živinové vápnění provádíme na extrémně kyselých půdách, když rostliny začínají trpět nedostatkem vápníku nebo hořčíku jako živin. Tehdy aplikujeme nejnížší dávky vápenatých nebo hořečnatých uhličitánových hnojiv. Dávky jsou pod 0,1 kg účinné látky obsahu uhličitánů na jeden čtvereční metr. Vápenatá hnojiva zapracováváme do extrémně kyselé půdy před setbou trav. Hořečnatá hnojiva patří do kyselých písčitých půd před pěstováním jakýchkoliv zahradních rostlin. Dávky vápenatých materiálů v rozpětí 0,1 až 2 kg látky na metr čtvereční jsou běžné při neutralizačním vápnění. Tehdy usilujeme o odbourání vápnomilných rostlin na slabě kyselé půdě nebo většiny zahradních rostlin na silně kyselé půdě. Nejnížší dávky jsou pro slabě kyselou písčitou půdu a nejvyšší pro extrémně kyselou jílovitou půdu.

V zahradě vápníme kyselou půdu k většině listové a kořenové zeleniny, k ovocným dřevinám a okrasným rostlinám, které rostou nejlépe v slabě kyselé půdě. Především k cibuli, česneku, fazolu, ořechu, konikleci.

Vápníme během celého roku včetně zimních měsíců bez sněhu. Nikdy nevápníme před pěstováním kyselomilných rostlin. K vápnění používáme jemnozrnné materiály a můžeme je i promíchat s půdou. Při prodloužení vápnění může být materiál i hrubozrnnější. Dávky určujeme podle reakce půdy, tj. nižší dávky vápenatých materiálů a hnojiv na lehkých písčitých půdách a vyšší na středně hlinitých a těžkých jílovitých.

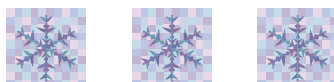
Vápnění odbourává půdní kyselost a navíc:

- optimalizuje výživu rostlin vápníkem a hořčíkem
- vylepšuje a stabilizuje půdní strukturu
- ozdravuje živiny v půdě
- tlumí choroby rostlin a ničí některé škůdce
- zlepšuje kvalitu humusu v půdě
- zpřístupňuje minerální živiny rostlinám

- **brání pronikání toxických chemických prvků a látek do rostlin.**

V zahrádce není třeba vápnit každou půdu. Nevápníme k některým kyselomilným rostlinám jako jsou borůvky, brusinky, jedlé kaštiny, vřesy, vřesovce, rododendrony a některé trávy. Nevápníme ani těsně před pěstováním brambor, jahodníku, hrachu, rajčat, kukuřice a celeru, které vápnění přímo nesnášejí.

/Z. Bedrna, převzato z časopisu Flóra/

Ohlédnutí za minulým rokem

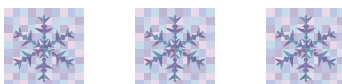
Hodnotím-li uplynulý rok z pohledu sadaře a šlechtitele, pak to z přírodních zajímavostí určitě byla kvalita jablek při podzimní sklizni. Nevyskytla se vůbec strupovitost, ale zato bylo dost hniloby. Určitě na to má vliv úklid listí a padaného ovoce, aby se nákaza houbovými chorobami nešířila v dalším roce. Ale nikdy to nebylo tak markantní, jako letos. Připomínám, že vůbec neprovádíme postřiky, jde to i bez chemie. U hniloby to byla hodně odrůdová záležitost. Nejhuře na tom byla Kid's Orange, méně postižená byla odrůda Rubín, Melrose, nejméně starší odrůda Baumanova reneta.

U rozmnožování okrasných rostlin trochu překvapilo, že žádný z výsevů po sklizni semen nevyklíčil, asi čeká na trochu toho mrazu. Při šlechtění dřevin se mi po třech neúspěšných letech podařilo naroubovat u katalpy odrůdu „nana“. Je to trochu tajnost, kterou si školkaři chrání, ale i u nich to bylo letos málo úspěšné. Katalpy jsou nejhezčí s kulovitou korunou, jak je vidíme třeba v atriu Nového Adalbertina v Hradci Králové.

Jako občan musím s politováním konstatovat, že nám v obci stále chybí zahradník pro veřejnou zeleň. A tak se dělají nesmyslné práce, jako obrývání starých stromů, ale nedávno vysázené jsou bez údržby a skomírají. Ve státě vidím nejhorší z toho, co nás čeká v tomto roce, že výsledek zdražení, daní a úspor chce vláda věnovat na předraženou stavbu dálnic. Nesporný vliv automobilové lobby může vést k dalšímu nárůstu dopravy, v důsledku zvýšení rychlosti i smrtelných nehod, ale i zhoršení ovzduší exhalacemi a šíření patogenů rostlin.

Vláda, která toto podporuje, by měla co nejdřív skončit! Jak jinak působí výrok francouzského presidenta Sarkozyho: „Nedáme peníze na výstavbu silnic a dálnic, ale rozšíříme v zemi železnice o 2000 km.“

/Jan Tikal/

KLUBOVÝ ŽIVOT

Zápis z podzimního setkání Hortiklubu
ze dne 24.11.2007

1. Uvítání přítomných

J. Knížková

2. Zprávy ze sekcí

SEKCE ARANŽOVÁNÍ

Ve druhé polovině roku se pravidelně koná setkání s aranžováním dvakrát. Letos jsme se sešly 30. října a 27. listopadu. Opět se nám věnovala Míša Lorková se svými aranžérskými křecemi. V prvním termínu to byly šperky z drobných květin navlečených na drátek a vytvarovaných do požadovaných tvarů, ozdoby na klopou saka pro ženicha a řada dalších nápaditých aranží.

Druhý termín byl věnován blížícímu se Adventu, zase nové nápady, kdo se nezúčastnil může jen litovat.

Kdo využil pozvání Míši na její výstavy v hotelu Troja a v hotelu Leonardo byl nadšen. Gratulujeme k úspěchu.

Zaznamenejte si termíny aranžování na rok 2008.

19.února , 11.března , 21.října a poslední 16.listopadu 2008.

Opět se sejdem v zasedací místnosti ČZS Rokycanova 15, Praha 3. Začátek v 16.30h.

Přeji všem krásné Vánoce a šťastný rok 2008.

/Jiřina Heřmánková/

ZÁJEZDOVÁ SEKCE

Opět byl velký zájem o oba domácí i jeden zahraniční zájezd. V tuzemsku to byly 19.5.2007 Jižní Čechy - téma skalničky. Obdivovali jsme skalky u manželů Vostřákových v Růžené u Milevska, u pana Bartůňka v Záhoří u Písku a u pana Brouska ve Vlachově Březí. Krátké zastavení v městské památkové rezervaci v Prachaticích a delší pobyt v zahradě u přítelkyně Jany Slavíčkové byly příjemným osvěžením.

Dne 16.6.2007 jsme byli ve východních Čechách – cílem byl zámek v Novém Městě nad Metují , dále Sedloňov a skalka v krajině u pana Grulicha, soutěž „Růže roku“ v rozáriu v Hradci Králové s výkladem ing. Dostálové a posezení u přítele Tikala v Opatovicích nad Labem a krátké nahlédnutí do zahrady V.Neterdové ve Břehách u Přelouče.

Zájezdový plán pro příští rok již vzniká, navštívíme Rakovnicko.

/J.Řeháková/

SEKCE KRÁSNÁ ZAHRADA

SZO ČSZ Hortiklub zve na jarní cyklus "Krásná zahrada 2007/2008"

5.1. 8.30 Narcisy (*M.Krupička*)

12.30 Trvalky - novinky v sortimentu a jejich pěstování (*Ing. P. Hanzelka*)

2.2. 8.30 Beseda s Václavem Větvíčkou

13.00 Zahrady slavných (*J.Ullmann*)

1.3. 8.30 Korea (*Dr. Kolbek*)

12.30 Afrika (*J.Ullmann*)

Jarní setkání Hortiklubu

se koná **15.3.2008 v 8.30**. Všechny tyto jarní akce se konají v posluchárně "Fotochemie" Přírodovědecké fakulty UK, Viničná 7 (přízemí), Praha 2.

Přednášky probíhají do cca 15 hod.

Srdečně Vás na všechny tyto akce zveme!

/Vladislava Neterdová/

3. Z členské základny

Naším nemocným členům, předsedovi Hortiklubu P.Šuldovi a výtvarnici Zpravodaje M.Tvrdkové, přejeme brzké uzdravení.

Privítali jsme mezi sebou novou členku Kateřinu Bartošovou, která patří ke třetí generaci příznivců Hortiklubu.

4. Zpráva o hospodaření

Dotace na rok 2008 byla schválena, avšak nižší než letos. Z členské základny je obtížné hradit pronájem přednáškových sálů, fondy na vydávání Zpravodaje jsou dostačující.

/Helena Sýkorová/

5. Informace o přednáškové činnosti ČZS

Bližší informace budou ve Zpravodaji 110, jsou též zveřejňovány v časopise Zahrádkář.

/Helena Sýkorová/

6. Ocenění

Za dlouholetou přínosnou činnost pro Hortiklub a vedení Zpravodaje byla Soně Neumannové udělena stříbrná medaile ČZS a s ní předán peněžitý a květinový dar. Upřímně gratulujeme.

Poděkování a malou peněžitou odměnu si za svou obětavou a nezištnou přednáškovou činnost zasloužil i přítel Ezechel. Návrh na ocenění schválil výbor Hortiklubu.

7. Závěr

Setkání uzavřela přednáška ing. Ezechela na téma Domácí dřeviny.

Odpoledne se mnozí členové účastnili výstavy vánočních aranžmá M. Lorkové v hotelu Troja.

/Vladislava Neterdová/

POZVÁNKY

Zveme Vás na cyklus odborných přednášek pro zahrádkáře „Středy na Skalce“

Přednášky se konají vždy ve středu v přednáškovém sále ZO ČZS Na Skalce, Přetlucká 130, 100 00 Praha 10 – Strašnice od 9:00 do 14:00 hod. Odjezdy ze zastávky Strašnická: 7:42 – 8:22 – 9:02 hod. a od 17:00 do 19:00 hod. Doprava nejlépe metrem A do stanice Strašnická, odsud autobusem MHD č. 234 do zastávky Královická (pět zastávek). Autobus zastaví přímo před vchodem do zahrádkové osady Na Skalce.

Pro cyklus 2007 – 2008 jsme pro Vás připravili následující program:

- 9. ledna 2008 – Heřman Havelka / Nejčastější chyby při výběru, koupi a aplikaci chemie na zahrádce aneb jak postupovat**
- 16. ledna 2008 – Jaroslav Kraus / Řez peckovin**
- 30. ledna 2008 – Jaroslav Kraus / Řez jádřovin**
- 13. února 2008 – Pomněna Pazderková / Pokojové rostliny a jejich pěstování**

Pro členy ČZS je vstup zdarma!

Vážení přátelé zahrádkáři, jste všichni srdečně zváni a těšíme se na shledanou s Vámi. Vaše případné dotazy rádi zodpovíme v našich úředních hodinách: út. 13:00 – 18:00 hod., a čt. 9:00 – 14:00 hod.

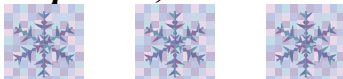
Dále Vás zveme na cyklus odborných přednášek oblastního školení pro všechny zahrádkáře z Prahy a Středočeského kraje

Pro cyklus 2007 – 2008 jsme pro Vás připravili následující program:

- 5. ledna 2008 – RNDr. Jiří Žlebčík / Pnoucí rostliny**
- 9. ledna 2008 – Ing. Dušan Nesrsta / Pěstitelské tvary jabloní a vhodné odrůdy pro drobné pěstitele**
- 2. února 2008 – RNDr. Jiří Žlebčík / Jak založit skalku a jaké skalničky osázet**

16. února 2008 – Jaroslav Kraus / Pěstování meruněk v okrajových oblastech – odrůdy, pěstování, řez

*Vážení přátelé z řad odborných instruktorů i ostatních zahrádkářů,
srdečně Vás zveme na naše přednášky
za symbolické vstupné 15,- Kč na sobotní dopoledne.*

Pozvánka do Botanické zahrady v Troji

13.12.2007 - 28.12.2007

Voňavé Vánoce

8.1.2008 - 27.1.2008

Palmové dny

26.1.2008

II. Květinový ples

Na Žofíně se bude tančit všude!

1.3.2008 - 16.3.2008

Výstava orchidejí

12.4.2008

Workshop - aranžování

17.4.2008

Seznamte se s botanickou zahradou: Jarní cibuloviny

Provázení.

Sraz v 16 hod. u pokladny Areálu Jih (venkovní expozice).

10.5.2008 - 25.5.2008

Výstava bonsají

Japonská zahrada slavnostní.

15.5.2008

Seznamte se s botanickou zahradou: Hajní květena

Provázení.

Sraz v 16 hod. u pokladny Areálu Jih (venkovní expozice).

22.5.2008 - 25.5.2008

Trvalkové dny

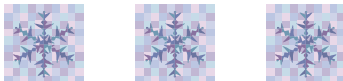
22.5.2008

Seznamte se s botanickou zahradou: Kosatce

Provázení.

Sraz v 16 hod. u pokladny Areálu Jih (venkovní expozice).

/www.botanicka.cz/

Zpráva z Onoho Světa.

Vážení přátelé, opravdu ale opravdu se to stalo. Byla jsem na „onom světě“ a zvláštní na tom je to, že jsem se poměrně snadno také vrátila zase domů. Že nevěříte? Tak uvidíme. Už delší dobu si s mým přítelem plánujeme výlety po českých rozhlednách. Tedy zatím bylo vše jen ve stádiu plánování až jednou ráno, takhle už k podzimu, vlastně již v jeho počátku, mě brzo ráno vytáhlo vycházející slunce dřív z postele. Mrknu jen tak z okna a vidím navzdory svým různobarevným zákalům, že se nám tam klube opět jeden z mimořádně krásných podzimních dnů. Nebe jako šmolka a slunce už po ránu dobarvuje už beztak krásně barevné listí na stromech a keřích. No a to jsou ty chvíle, kdy konečně ocením to, že my důchodci jsme pány svého času (taky si to za 45 roků poctivě odpracovaných snad i zasloužíme, ne?) a můžeme prásknout do koní (myslím tím hp) a jet. A tak jsem popadla přítele a koňmo jsme tedy vyrazili. Aby to nebyl jen tak chaotický úprk z města, nahlédla jsem ještě do média mně poměrně tajemného zvaného internet, aby ten cíl dostal konkrétnější podobu. Po zadání hesla rozhledny a vzhledem k možnostem jednodenního výletu na mě z té nevyzpytatelné obrazovky vypadlo: ONEN SVĚT.

Musím říci, že v ten okamžik jsem podlehla téměř dětské fantazii a hlavně těm dětským představám na téma smrt, věčnost, odchod na onen svět a podobným slovům, která dokážou nejednu přemýšlivou dušičku pěkně potrápit bez ohledu na její věk.

Tak jsme po krátkém poskakování (pardon to prý byla cesta pražskými ulicemi) vyrazili směr Dobříš, Příbram a nijak moc toho koně nehnali, protože cestou bylo nutné sledovat tu vpravo, tu vlevo to barevné divadlo, které umí vykouzlit s barevným listím jenom indiánské léto.

Ještě jsme se po cestě zastavili v lese na jedné zapomenuté přehradě poblíž Příbrami, která původně sloužila jako zdroj pitné vody pro město, ale dnes je už mimo zájem, a tak leží schovaná v lesích, nezkažená civilizačními, tj. většinou nevratně likvidačními útoky vodochtivých výletníků a jen si tam tak je. Nebylo tam človíčka kromě nás, les voněl po houbách a stromy se v poklidu skláněly nad temnou hladinou. Opravdu osvěžující zastavení, kousek od hlavního tahu, ale úžasný klid a neposkvrněná příroda. Tam možná jsou takhle k večeru k vidění i rusalky.

Ale cíl cesty byl ještě poměrně vzdálen, tak jsme po krátké procházce kolem jezera pokračovali dál. Naše cesta vedla směrem k Vltavě, přes Kamýk na Krásnou Horu a dál směrem k Orlíku, ale po protějším břehu řeky. Cesta je to tam velmi romantická, všude lesy a lesy. Silničky se krouží a vinou stromovými alejemi a čistými vesničkami. Po krátkém hledání a častém vyptávání jsme TO konečně uviděli. Funkční lom na úpatí, který nešlo minout, nám ještě trochu zaprášil přístup k vrcholu, no ale řekněte, cesta na onen svět přece nikdy nebývá jednoduchá.

Pak se objevila polní cesta jak vymalovaná a zavedla nás konečně k cíli. Tak tedy: Onen Svět je krásná stylová turistická chata s velmi zánovní rozhlednou, zvanou Langova, cca 80 km od Prahy na samotě u obce Lašovice. Chata nabízí i ubytování a o víkendech i restaurační služby. Chata i rozhledna jsou v provozu celoročně, ale restaurace jen o sobotách a nedělích. To taky dole v dohledu nejede ten lom, návštěva tak může být dozajista příjemnější.

Když jsme, samozřejmě zvolna, absolvovali výstup na rozhlednu, byli jsme odměněni nádherným výhledem. Na jedné straně lesy, kam pohlédne, v dále s Makovou horou- známým poutním místem, na druhé straně byla vidět Šumava. Byl nádherný výhled, prostě den jako korálek! Zjistili jsme, že dole majitel chová v ohradě koně, a tak zahrádkář může získat i koňský hnůj na záhony. Jo a ty dvě kozy, co tak neodolatelně žebrají, jsou taky roztomilé!

Cestou zpět jsme se stavěli v Milešově, kde nám udělali fantastický smažený sýr za cenu opravdu milou. Za Milešovem je vila Emy Destinové jménem Destinov, kterou se chystají v příštím roce po rekonstrukci otevřít. To je taky krásné místo u lesa a s možností ubytování. Už před 20 lety tam rostly největší bedly, co jsem kdy viděla. V mapě jsme taky zjistili, že v Povltaví je rozhleden jako máku, tak máme co dohánět, než je řádně prověříme.

Pak jsme se ještě trochu plandali cestou necestou směrem ku Praze podél Vltavy a vraceli jsme se štěchovickou silnicí, až když se šerilo. To šikmé slunce na protějším břehu čarovalo na barevných stránkách nad Vltavou a nám se z toho výletu na ONEN SVĚT ani nechtělo domů. Tak nebojte, fakt na „onom světě“ může být i krásně. Čestný skautský!

/Jitka Knížková/

Za věcnou správnost příspěvku ručí autor.

Redakční rada si vyhrazuje právo přednostně přijímat příspěvky v elektronické podobě, nebo psané na stroji, v krajním případě čitelné a přehledné rukopisy s dostatečným řádkováním. Podle potřeby má právo je krátit a stylisticky upravovat. Kontakty: Ing. Pavel Šulda – předseda, M: 731 127 014, Jitka Knížková – jednatelka, M: 723 205 483, j.knizkova@centrum.cz, Vladislava Neterdová – redaktorka, vladislava.neterdova@seznam.cz

Uzávěrka Zpravodaje č. 111 je 6. března 2008.